

Filozofski Fakultet
Beograd

Seminarski rad iz Sociologije rada

**Tehnološke osobenosti i organizacija kmetskog rada na feudima u srednjevekovnoj
Zapadnoj Evropi**

Središnji prostorni okvir feudalnog načina života, posebno srednjevekovne Evrope u periodu od IX do XIII veka (period koji analiziramo) - jeste selo. Poljoprivreda predstavlja osnovni oblik seljakovog rada. Jedna od osnovnih odlika feudalnog načina rada, koja je i najviše uticala na karakteristike samoga rada i na razvoj tehnologije u ovom periodu je zatvoreno kućno domaćinstvo - kako ga je nazvao Buher. Proizvodnja je namenjena zadovoljavanju potreba vlastelinovog domaćinstva i seoskih domaćinstava koja su ga okruživala i koja su bila funkcionalno povezana sa vlastelinovim dvorom. Ovakvo privređivanje moglo je da bude dovoljno sve do naglog porasta broja stanovništva između VII i X veka. Dakako, autarhično domaćinstvo nije bilo potpuno odvojeno od spoljnog sveta. Trgovina i razmena bile su prisutne, ali nisu imale onaj ustaljeni i dominantni oblik koji je kasnije postao karakteristican za zapadni kapitalizam. Privreda ima dominantan prirodni karakter, mada se "pojavljuje novac i stvaraju tržišta". U radu na selu sudelovale su različite socijalne grupacije. Sloboni seljaci – tj. seljaci sa pravom posedovanja oružja, pravom na vlastite predstavnike u sudovima i dužnošću služenja vojske bili su jedna grupacija, a ostale su činili poluslobodni seljaci, neslobodni seljaci i robovima slični kmetovi koji su radili samo na gospodarevom imanju. Praktično, osobina koja označava glavnu socijalnu diferencijaciju je – fizički rad.

Organizacija rada seljaka bila je podređena potrebama vlastelina. Svi seljaci na vlastelinovoj zemlji (bez obzira na stepen zavisnosti) imali su prirodne, kao i radne obaveze. Redovno, dva do tri dana u nedelji bili su rezervisani za rad na vlastelinovom imanju, dok je u vreme sezonskih radova (žetve, setve...) broj radnih dana mogao biti i znatno veći. To je ostavljalo malo vremena za rad na sopstvenoj zemlji, tako da je posle plaćanja prirodnih dažbina seljaku ostajalo vrlo malo proizvoda za ličnu upotrebu. Česta pojava bila je glad, naročito u sušnim periodima. Sitna stoka sa seljakovog domaćinstva bila je izvor sirovina za ženski rad u kuci (pređenje, tkanje, šivenje...) koji je podmirivao potrebe odevanja.

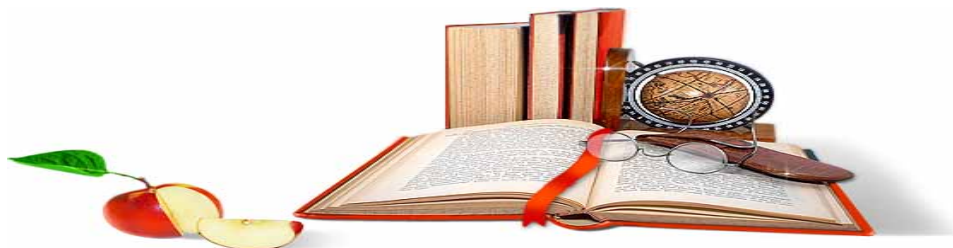
Jos jedan veoma važan oblik rada bilo je zanatstvo. Iako su sav mogući posao obavljali kmetovi, određene, stručnije aktivnosti morali su vršiti specijalizovani majstori. Na dvorovima vlastelina mogli su se naći kovači, pekari, tokari, krznari, obučari, zlatari, mada je u početku razvoja zanatstva ovakvih majstora bilo malo. Zbog toga su retko i bili stacionirani na jednom mestu, već su putovali i svoje usluge nudili različitim domaćinstvima. Razvoj zanata usko je povezan sa stvaranjem srednjevekovnih gradova gde se sakupljao veliki broj ljudi koji su činili značajno tržište za zanatske proizvode.

Veoma značajnu promenu u organizaciji seoskog života i rada donelo je širenje novca kao platežnog sredstva i od XI veka povećanje sloboda seljaka. Sve veća potreba za novcem kod vlastele (usled opremanja vojske) dovela je do pretvaranja radne i obaveze u naturi - u novčanu rentu. Ovo je omogućavalo seljacima da više vremena provode radeći na sopstvenoj zemlji. Više rada donosilo je i veće prihode, pa su seljaci počeli prodavati svoje proizvode. Promena za seljaka, sa socijalnog stanovišta, bila je zaista velika. "Iz položaja radnog instrumenta svoga gospodara uspeo se on na razinu čoveka, koji slobodno raspolaže vlastitim vremenom i radnom snagom." Gradovi su i ovde odigrali važnu ulogu u obezbeđivanju tržišta za poljoprivredne proizvode. Veće tržište i veća sloboda uticali su na poboljšanje privrednog položaja seljaka. Međutim, ove promene dovode i do socijalne diferencijacije među seoskim stanovništvom. Nisu svi seljaci imali dovoljno kapitala koji bi uložili u poboljšanje proizvodnje. To je dovelo do

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM

[FORUMU](#) ILI NA maturskiradovi.net@gmail.com